

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

مجموعه مدد ایران

معاونت بالینی داروسازی

راهنمای انبار دارویی بیمارستان

تهیه کننده: دکتر فاخته واحدی

بهار ۱۳۹۴

به نام خدا

دستورالعمل اجرایی ارتقاء وضعیت فیزیکی و فنی انبار دارویی بیمارستان

با توجه به اهمیت انبار دارویی بعنوان محلی برای نگهداری سالم و صحیح داروها و لوازم مصرفی و تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی و شرایط فنی و فیزیکی آنها برای حصول به این هدف بسیار مهم می باشد . در صورت استاندارد نبودن این شرایط دارو و وسایل سالم در اختیار مصرف کننده نهایی قرار نمی گیرد . بنابراین بازسازی و استانداردسازی انبار دارویی در اولویت کار بیمارستان قرار گرفته است.

استاندارد ۱- حفاظت کامل بیولوژیکی و فیزیکی (حشرات و جانوران موذی ، نور ، دما، رطوبت ، توری پنجره، حفاظ فیزیکی پنجره ها و درب ورودی انبار، سیستم امنیتی)

الف- در انبار دارویی سرمایه دارویی و تجهیزاتی گران بهایی نگهداری می شوند که در درجه اول باید از این سرمایه حفاظت کامل بعمل آورد. بنابراین باید هر گونه احتمال و امکان خروج غیرقانونی این سرمایه از داخل انبار به خارج منتفی گردد.

ب- انبار دارویی با ید نسبت به ورود حشرات و جانوران موذی (مانند انواع حشرات و جوندگان) نفوذناپذیرباشد. (استفاده از حفاظ وتوری برای درب ها و پنجره ها)

ج- از محل سقف یا پنجره ها یا محل های تهویه در هنگام بارندگی، آب به داخل انبار دارویی نفوذ ننماید.

د- با توجه به تاثیر نور بر ترکیب شیمیایی داروها پنجره ها و منافذ انبار دارویی باید دارای پرده باشند.

و- انبار دارویی تحت نظارت غیر مستقیم از طریق دوربین های مدار بسته و مجهز به امکانات سیستم دزدگیر الکترونیک باشد.

استاندارد ۲- بیمه حریق، زلزله و حوادث غیر مترقبه (سیل، طوفان،)

به منظور حفظ سرمایه های موجود در انبار دارویی ، بیمه کردن انبار دارویی از لحاظ حریق، زلزله و سایر حوادث غیر مترقبه (سیل، طوفان، ...) ضروری است. هر ساله و قبل از انقضای تاریخ بیمه نامه باید نسبت به تمدید به موقع آن اقدام گردد.

استاندارد ۳- تهویه مطبوع

با توجه به میزان رطوبت و همینطور افزایش دما استفاده از سیستم های تهویه برای حفظ رطوبت و دمای انبار در حد استانداردهای تعیین شده ضروری است . با بررسی گزارش روزانه ثبت رطوبت و دما از بهینه بودن وضعیت تهویه در انبار دارویی اطمینان حاصل شود. رطوبت و دمای انبار باید در حد استاندارد رعایت گردد (رطوبت زیر ۷۰٪ و دمای ۲۵ درجه سانتی گراد). به منظور کنترل وضعیت رطوبت و دما ، گزارش ثبت روزانه آنها تهیه و در پایان ماه در بایگانی انبار نگهداری گردد تا در زمان پایش قابل ارائه باشد.

استاندارد ۴- وجود سیستم گرمایشی و سرمایشی مناسب برای کلیه فضاهای انبار دارویی
دمای استاندارد انبار دارویی ۲۵ درجه سانتی گراد می باشد. در فصول سرد یا گرم سال ممکن است این دما
بالتر یا پایین تر از حد استاندارد گردد. لذا با استفاده از سیستم های گرمایشی و سرمایشی باید نسبت به
کنترل دمای استاندارد اقدام نمود.

استاندارد ۵- پالت مناسب و قفسه بندی و چیدمان مطلوب اقلام و وجود وسایل حمل دارو و تجهیزات
از تماس مستقیم دارو و تجهیزات با کف زمین خودداری گردد. برای این منظور حتماً از پالت های
مناسب استفاده شود. قفسه ها تمیز و عاری از هرگونه گرد و خاک باشد. چیدمان اقلام دارویی باید مناسب
و براحتی قابل کنترل و نظارت از لحاظ شرایط نگهداری و شمارش و تاریخ انقضاء باشد. برای کلیه اقلام
دارویی باید اتیکت (با ذکر نام دارو با خودکار و تاریخ انقضاء با مداد) نصب گردد. برای تحویل اقلام دارویی
مورد نیاز واحدهای تابعه جهت جابجایی از وسایل مناسب حمل دارو استفاده شود.

استاندارد ۶- یکپارچگی فضاهای انبار دارویی
به منظور سهولت در نظارت و کنترل انبار دارویی و همچنین صرفه جویی در استفاده از سیستم های
گرمایشی و سرمایشی و رعایت موازین بهداشتی، فضای انبار دارویی باید یکپارچه و کف و دیوارهای آن (تا
ارتفاع یک متر و بیست سانتی متر) قابل شستشو باشد.

استاندارد ۷- سخت افزاری رایانه ای به روز و مناسب و دسترسی به نرم افزارهای مورد نیاز
مجهز نمودن انبار به سیستم کامپیوتری و نرم افزارهای انبارداری برای ارتباط با بخش ها لازم می باشد.
استاندارد ۸: دسترسی به خط تلفن ثابت مستقیم و مستقل
وجود خط تلفن مستقیم در انبار ضروری می باشد.

استاندارد ۹ - وجود تجهیزات ایمنی اطفاء حریق براساس استاندارد بهداشت حرفه ای (یک کپسول ۱۲-۶
کیلوگرمی آتش نشانی به ازای هر ۳۰ متر مربع فضای مورد استفاده با ارتفاع ۱/۲۰ متری از کف انبار)
الف - یکی از نکات اساسی در حفظ ایمنی انبارهای دارویی وجود تجهیزات ایمنی اطفاء حریق می باشد
تا اگر حادثه ناگواری روی دهد بتوان خسارت حاصله را به حداقل رساند. با عنایت به بیمه بودن انبارهای
دارویی وجود این وسایل و تجهیزات ایمنی در ارزیابی بازرسان بیمه در هنگام تعیین خسارت و پرداخت
آن بسیار تاثیر گذار می باشد. لذا حفظ و رعایت این استاندارد بسیار ضروری است.

ب - در در بازه های زمانی مناسب (بطور مثال ۳ ماهه یا ۶ ماهه) واحد تاسیسات از سلامت سیستم
برق رسانی انبار دارویی اطمینان حاصل نماید تا بدلیل فرسودگی این سیستم حوادث ناگواری بوجود نیاید.
گزارش بازرسی و نظارت واحد تاسیسات بعنوان مستندات در انبار دارویی نگهداری گردد.

ج - با توجه به استاندارد بهداشت حرفه ای به ازای هر ۳۰ متر مربع فضای مورد استفاده در انبار دارویی یک عدد کپسول ۱۲-۶ کیلوگرمی مورد نیاز می باشد که حتماً باید تامین و در انبار با تاریخ شارژ معتبر وجود داشته باشد.

منبع :

۱ - بهبود کیفیت خدمات در انبار دارویی - دانشگاه تبریز

<http://congress.tbzmed.ac.ir/mbak/Abstract/4561>

۲ - راهنمای انبار دارویی - دانشگاه مازندران

http://mazums.ac.ir/Dorsapax/userfiles/file/behdasht/daroo/dastor_anbar_91.docx